

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasábos petitos első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstáriilleték minden egyes bejuttatásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvetve a kiadóhivataltban. Kéretik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb- szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, október 27-én.

Már tíz éve mult, hogy Magyarországon a népszámlálás végrehajlatott.

Az 1880 : LII. t. cz. elrendeli, hogy 1881. január 1- és 10-ke közt községekkint új népszámlálás hajtassék végre, melyben a lakosság neve, kora, szülőhelye, honossága vagy illetősége, hitfelekezete, nyelve, családi állapota, foglalkozása vagy keresete, foglalkozási viszonya, olvasni és írni tudása, végül pedig a lakosság illető részénél netaláni betegségi állapota és nemely kiváló testi vagy lelki fogyatkozásai jelölendők meg.

Igaz ugyan, hogy a népességi változás és a nemzeti élet folytonos változása és fejlődése amugy is szükségessé teszi, hogy a népesség állapotát kitüntető számlálás időnkint és legalább minden tíz évben ismételtessék, e népszámlálás azonban annyival fontosabb ránk nézve, mert a nemzetközi megállapodás szerint ez alkalommal Európának ugyszólván összes culturnépei fognak ugyanegy időben és hasonló elvek alapján népszámlálást foganatosítani.

E statistikai adatok hivatják arra, hogy hű képet adják a magyar nemzet műveltségi és tudományos viszonyainak, gazdasági forrásainak, ethnographiai viszonyainak, alapját képezzék amaz elveknek, melyek szerint az ország anyagi és szellemi haladását előmozdíthatni. A népszámlálás rideg, száraz tényeiből tanulhatja meg majd a külföld, hogy a magyar kelet legéletrevalóbb és legműveltebb népe; mi Magyarországot hitelét és becsületét leszemelő.

Az úgy e szerint nemzeti becsületünk előmozdítására szolgálván, a teendők legnagyobb része a közigazgatási bizottságra hárul; kell, hogy ennek tagjai nemcsak a törvényszabta kötelest teljesítsék, hanem hazafiai lelkességgel és váltvetett törekvéssel segítsék megalkotni ezen az államnak és községeknek tetemes költségéből kerülő és a

nemzetközi együttes végrehajtás folytán pedig fontosságában emelkedett művet.

A kormány, hogy ezen hazafiai kötelesség teljesítését megkönnyítse, hogy az egész országra terjedő, a lakosság különböző rétegei által eszközöndő munka összhangozón legyen kivehető, oly számlálási módszert állapított meg, mely az 1869-ikénél jóval egyszerűbb és az egyes községekre sokkal csekélyebb munkát hárít.

Az elendő eredmény legfőbb biztosítéka, hogy a számlálásban maga a nép, minél inkább közreműködjék, minél tevékenyebb részt vegyenek benne a lakosság értelmesebb polgárai; a népszámlálás helyes keresztülvitele attól is függ, hogy sokaknak váltvetett törekvése által a halálozás, születés, elutazás stb. által folyton támadó változások elkerültetvén, minél pontosabb legyen a valódi állapotok feltüntetése.

Mind az előmunkálatok, mind a tényleges számlálás, mind pedig az eredményt biztosító felülvizsgálat alkalmával szükséges, hogy a megyei, városi és községi tisztviselők segédkezet nyujtani s hivatalos támogatásokkal az ügy üdvös befejezését előmozdítsák hivatalos kötelességüknek ismerjék, mi felett egybéként a közigazgatási bizottság fog örködni.

Mind e tárgyra vonatkozó levelezések az orsz. magyar kir. statistikai hivatalhoz intézendők, mely a népszámlálási ügy vezetésével megbízotván, általa fog az egész anyag feldolgoztatni és a nemzet használatára és hazánk megismertetésére közzététetni.

Hogy e népszámlálás kellőképp végrehajtassék, s hogy a reáfordított anyagi áldozat az eredménnyel arányban legyen, szükséges, hogy mindenki törvényszabta kötelességét megtegye, felülvizsgáló bizottsági tagokul, főleg pedig számláló ügynökökül lelkiismeretes, a vidék vagy község bizalmát bíró, az ügy fontosságát felfogni képes, és érte lelkesülni tudó férfiak választassanak.

Csak az ország minden egyes tagjainak közreműködése és a felelős kormány szigorú felülörködése és közvetítése mellett készülhet el oly munka, mely méltó helyet foglalhat el majd a velünk egy időben számláló művelt nemzetek hasonló művei mellett.

Szemfényvesztés és valóság.

Ki már most a kor szülőte? Az-e, aki éjlet-napot összetéve komoly munkában fogyasztja élet erejét, egeti el szellemi tökéjét és mind a mellett névtelenül ott a nagy tömegben éli tengődő létét, vagy pedig a látszat hőse, a kinek otthon nem találod meg igazi képét, mert ott semmi, de kinn az utcán s az emberek között sem, mert ott meg hazugság minden lépte, és mégis mozgat és nyugtalanságot idéz elő és fordítja személyére, tetteire a közkíváncsiságot? Azt hiszem mind a kettő.

Egyéni szempontból mindegyik megtalálhatja a kibékülés útját, mely magával és a világgal tartós jó viszony körébe hozza. Az elsőnek biztos menedéke az a tudat, hogy ennek a nagy gépezetnek, melyet világnak nevezünk, ő is egyik tevékeny hajtó kereke; ha aristocraticus hajlamai vannak keserű-édes élvezetet találhat a léha söpredék lenezésében is; a legrosszabb esetben pedig nem talál időt arra, hogy világlájdalmas elmélkedések bús éjszakájába merüljön. És a másik? Mondják, hogy az emberek nem egyformán látnak; ugyanazt nézik s mégis más a benyomás, a kép, a belőle fejlődő képzetek. Nos, a szemfényvesztő nem azért érdemelte ezt a nevet, hogy a tiszta látásnak valami nagy barátja volna. Bizonyítva másoknak, hogy zöld az, a mi fehér; ő is lát színeket ennek a chamalcon változású társadalomnak nagy tableauján, melyek a jón nézőnek haszontalansága piszokjával botránkoztatják szemét, holott neki a hű képzelődésében dics-sugarakkal övezik nevét. Eltelve önmagával, az emberek véle-

ményében keresve és találva alapot, melyen magát pedestálva állítsa, hogyne lenne ő is megelégedve.

Igy, a mint látjuk, gondoskodva van arról, hogy az emberek az életet szeressék s ebből a ma nagyon keveset különbözik a tegnaptól; mert ha a sors keze letép egy-két gyümölcsöt, vagy a fergeséből imitt-amott lekul egy-egy darab, ha az öngyilkosság nem tartozik a ritkaságok közé, ez inkább abból következik, hogy nagyon dusan szaporítja az emberiség fajja hajtásait és a saját gondoskodik arról, hogy mindent frisiben megtudjon a világ.

De ha így állnak a viszonyok s megtalálhatja mindenféle szörű ember ezen a nagy kerek földön a maga boldogulhatásának körét, hol leli akkor biztosítékát az erkölcsi rend nagy érdeke?

Mert az csak magától értődik, hogy az e hideg közöny, mely az emberi cselekvények belső értékének megítélésénél ma már közönséges, nem igazolható. S ez meg a bizonyosság erejével támogatja azt a véleményt, hogy a nem valóságot, hanem külszint áruló nagy sokaság ritkítására kell tenni valamit, kell keresni fegyvert legelőbb a kor irányai között. S azt nem nehéz feltalálni.

Az anyagságnak sok az üldözője, de még több a követője s az a lelkeket kiválóan foglalkoztatja valamely időben, annak mindig van nemcsak oka és értelme, hanem czélja is. S hátha ezen irány az emberek cselekedeteinek realizát keres és sürget. Legalább azok, a kik legtisztább képviselői, ezen elv vezérlete alatt állanak. S mikor a hivatalnok szigorú mértéket kénytelen tenni munkájában, a mikor mindattól, a kinek keze munkájához másnak is köze van, fokozatosan mindig többet követelnek, mikor az ellenőrzés magán és nyilvános ügyekben mindig következetesebben hangsúlyoztatik, mikor a nagy concurrentia, melyet minden terepen tapasztalunk, csak az igazán jónak, valódinak enged tartósabb fenmaradást, nem kénytelen-e akkor pusztulni az, a mi

TÁRCZA.

Hej be nyomorult . . .

Hej be nyomorult az élet én nekem,
A rózsámat még meg sem ölelhetem!
Minden léptem irigy szemek kísérik,
Jaj nekem hát sirtatok én a srig!
Pletyka világ mért követés léptem nyomom?
Mért vigyázás réam oly szörnyen nagyon?
Életemben semmi rosszat nem tettem,
Most is csak hű szerelmem rejtegetem.
Kedves babám ne keseregi éretem
Hiszen tiéd örökre az életem!
Nem kell nekem még a menny nem nélkülöd;
Egyedüli boldogságom szerelmed . . .

Baraparti.

Bem tábornok emlékezete*).

A szép Erdélyország drék lakossága gyönyörű, hazafias ünnepélyt tartott folyó hó 17-én, mikor a szomorú emlékü 49-iki szabadságharc egyik legnagyobb bajnokának Bem apónak szobrát leleplez Marosvásárhelyen, mely hazafias tetteiben, midőn megörökíté a rettenthetlen hősnék köztünk folyton élő legendaszerep emléket, egyszersmind két nemzet közzönd háláját vivta ki magának: a lengyelét, ki nekünk a nagy férfut adta s az egész magyar nemzetét, kinek közös hazáját ez idegen oly rettenthetlen bátorság, elszántság s kitartással védelmezte, s legeslegutolsó volt, ki e leonidási védelmet feladta, de nem mondott le a reményről soha, hogy a magyar új életre fog támadni nemsohára, ha a két óriás akkor egyelőre agyontportá is.
Bem J. született Galicziának Tarnov városában 1795-ben. Legyőzhetlen katonai hajlamát követve a krakkói katonai-iskolába ment, honnan jelesen végzett tanulmányai után mint hadnagy lépett a lengyel hadseregbe. Az utolsó lengyel szabadságharcban oly vitézül harczolt, hogy őrnagysáig vitte,

s a remek fogások, melyeket ágyuharczaiban végbe vitt a muszkákon, bámulatba ejték a legmagasabb katonai szakgyeniségeket is.

Lengyelhon fölözása után külföldre menekült s majd Parisban, Lissabonban tartózkodott mint katonai szaktanár. A 48-iki mozgalmak Bécsben érték, innen Kossuth meghívására Magyarországra jött s csakhamar kitünt mint legnagyobb katonai tehetségek egyike az erdélyi guorilla harczokban.

Mert ez volt az ő eleme, nagy tehetségeinek fényes próbaköve, néhány ezer emberrel és pár ágyuval majd itt, majd amott támadni meg az ellent, de mindig ott, hol a legérzékenyebb csapást mérhette reá s viszont a legnagyobb előnyököt zsákmányolhatta a maga részére.

A szabadságot rajongásig szerette, ennél csak egy forróbb érzelme volt még lelkében — a muszka iránti égő gyűlölet. Eleme a csatátér, kedvese az ágyu, de menyországi élvezete volt, ha a muszka ellen harczolhatt velünk.

Hideg vére bámulatos vala, nem hozta őt zavarba semmi véletlen, az ő villámszeze azonnal átlátta a helyzetet s az előnyt, mit abból maga részére huzni lehetett. Ime egy példa a sok százból.

Egy ellene nyomuló osztrák ezred ellen 7, mond hét huszárt vezényelt.

Nem szokása huszárnak a félelem, de már erre mégis gondolkodába esett a 7 szem huszár s azt gondolta: nem megyek a lehetetlennek.

— Ich lasz euch nieder zisen! — kiált Bem rontott német nyelven.

A huszárok kardot rántának s rohantak a tenger ellenségnek, ki megpillantván őket, azonnal négyoszögbe (carrée) tömörült. E pillanatban megdördültek Bemnek készen tartott ágyui a nagy czélpont kellős közepébe s szórták a tömör ellen sorait szanaszét, mire az vad futásban keresett szabadulást — a 7 ember, jobban mondva az ágyuk pokoli tüze elől.
Ilyenkor szokott mosolyogni Bem, más-
kor rideg volt arca mint a jég s hozzá meg-

lehető csunya a seb hátán sebtől, mivel az rakva volt.

Erdély bérczes vidékei voltak legkedvesebb harcz színterei 7—8 ezer emberrel s néhány üteg ágyuval nemcsak megálta helyét, de visszafoglalta a már elvesztett Erdélyt s mindvégig megvédte azt s kiszorította belőle a 10—20-szor nagyobb német és muszka sereget s megfékezte a bellázadókat; különösen a szászok tudnak erről beszélni keserű historiákat.

A székelység különösen rajongott érte s bátran követte a csikorgó tétlen ehezve félig dermedve, mert szent hite volt, hogy ha Bem vezetli biztos a győzelem, s szent borzalommal mesélték a táborúzeknél, hogy az öreg apót nem fogja a golyó s százan esküdtek reá, hogy látták midőn patogtak le azok róla, mint kemény tetőről a jégeső szemek.

Ezért buzgólkodott a székelység szobra létrehozásában s ezért olyan boldog ma nap, hogy fővárosában: Marosvásárhelyen díszelg Bem apó szobra.

Mikor julius hóban (1849.) már minden veszni indult, Kossuth Bemet Erdélyből Magyarhonba hívta s a delmagyarhoni összes csapatok vezérévé tette, remélie, hogy a csodaszerep ember vitézsége még megfordítja a veszni indult ügyet.

Már későn volt.
Temesvár alatt volt az egyesült német-muszka erő, s az agyonfáradt, kedvetlen, ehező magyar hadat nem lehetett már úgy összekapnia Bemek sem, hogy sokolt sikerével megmérközhessék elleneivel.

A csata aug. 9-én elveszett, Bem maga is nehéz lösebet kapott vállban s majd az ellen kezébe került. Megtörve, vérben ázva hozták Lugosra, de itt már megint összeszedte magát, 10—14 ezer emberével ellentállást szervezett újból s szentül hitte, hogy Stein tábornok erdélyi 20 ezernyi emberével egyesülve kihuzza a telet Erdélyben s a tavaszszal újra kezdheti a dicsőség harcaizai.

Későn volt! Világosnál nagyon besötétedett már, a magyar kormány lemondott és kimenekült Orsován keresztül Törökországba. Bem dühe határtalan lön e miatt Kossuth el-

len s nem is bocsátott meg neki, — csak halálos ágyán.

Tíz nappal a temesvári csata előtt veszté el a segesvári ütközetet Erdélyben a tulnyomó muszka erő ellenében; ott is csak úgy menekült meg, hogy a halottak közé veté magát s átnyargalt fölöttük a győzelmes ellen. Kedves segédtszije: Petőfi azonban ott vesztett. Ha az öreg tilalmára hallgat a nyakas költő s nem megy oda parancs ellenére, talán most ő is örvendene velünk rajongásig szerette Bem apja dicsőségén.

Bem nem hogy a kiadástól félt, de hogy alkalmá legyen pokoli ellensége a muszka ellen tovább is harczolni, török földön az izlami vallásra tért s mint Murad pasa jeles szolgálatait tón a menekültek szives gazdájának, — a török nemzetnek.

Ázsiában Aleppóban élt mint várparancsnok, midőn a veszélyes helyi láz őt is megtámadta s egy hónapi gyengélkedés után sirtva vitte a nyakas embert, ki az orvosi tanácsot épen nem akarta megfogadni.

56 éves volt csak; mi lett volna még belőle a későbbi török-muszka háborukban, ha megéri azokat. De sorsa máskép hozta magával.

Távol kelten, idegenek közt pihen a népszabadság lelkes bajnoka, igénytelen törökös sirhalmát talán lesimítá már a 30 év vihara, de emléke élénken el két nemzet szívében, emlékszobra hálás milliók filléreiből állítotott föl; annak lábainál a lengyel és magyar ifjuság fogott újra kezét, a régi rokonság és szabad emlékek fölujulnak benne és állala a két testvéremzet közt. A székelya apa pedig lelkesedéssel meséli el unokáinak a kis emberke hallatlan tetteit s újra lángra gyújtja lelkekben a hazaszeretet, a régi dicső emlékeket, melyekről beszél Bem apója szobra. Beszéljen is mint Attila és Csaba mondája, — évezredeken át nemcsak ott a Hargita mentén, de mindenütt a Kárpátok és ősz Duna mentén és értesse meg minden hazafival, milyen drága és szép hon, melynek szabadságáért még az idegen Bem apó is ily áldozatokat vitt véghez.

* Mult számunkból későn érkezte miatt maradt ki.

csak látszat, nem rántja-e le az élet kiméletlen kézzel mindazt a mi csak köpeny, alarcz meg czafrang?

S a valóság, a mely nincs hamisítva, a mely mindig szilárdan áll, ez az erkölcsi rend termékenyítő nagy folyamának is a legbiztosabb medre, mely a pusztító áradatokat lehetetlenné teszi. A laza ábránd, mely a középkort mozgatta, rossz gát volt a vallásos lelkesedés nagy árja ellenében; ki is esapott az s nérhellen károkat okozott. Nem érzélgős ömledések, erényhősök majmolása, elatában nem az almadozás javítja az emberek erkölcsét, hanem a gyakorlati élet kötelességeinek szövedékével, eseményeinek gazdagságával, jellemet megpróbáló, lelki erőt fejtő küzdelmeivel, vagyis más szóval a valóság. A valóság, mely ezt követeli, hogy munkánkban a legapróbb részletekig mindent gonddal végezzünk, a nagyot és kicsinyt egyaránt fontosnak tartjuk, a számitásban az aprólékosáig mindent felvegyünk, esetlegességekre, szerencsére semmit se bízunk, a tervet mindig tisztán lássuk, a czélt soha se tévesszük szemünk elől.

Ezt követelni mindenkitől, realitást sürgetni minden téren, ez az erkölcsi jó utja, s egyuttal a szemfényvesztés maglyalépéseje.

N.-Beckerek rendezett tanácsú város képviselő testületének f. 1880. évi október hó 18-án és folytatólag tartott közgyűlése.

Kulifay Lajos elnököl polgármester üdvözölve a képviselő testületet egybegyűlt tagjait, a közgyűlést megnyitotta nyilvánítja. Mielőtt a napirenden levő ügyeket tárgyalás alá hocsátaná, a közgyűlés elé következő indítványt nyújtja: Ismeretes a tisztelt közgyűlés előtt azon körülmény, hogy a városi képviselő testületnek egyik tagja, néhai Mencer Mihály az utolsó és a mai közgyűlés előtt elhalálozott. Rendíthetetlen jelleme és hazafisága, ügybuzgalma s fáradhatatlan szorgalma a közügyek előmozdítása körül néhai Mencer Mihályt a képviselő testület legelőkelőbb tagjai közé sorozták; azt tartja, hogy a városi képviselő testület érzelmeivel ért egyet, ha indítványozza, hogy a képviselő testület Mencer Mihály érdemei elismerése és megörökítése végett elhunyt feletti szomorúságának jegyzőkönyvileg kifejezést adjon.

Az indítvány elfogadott és a városi képviselő testület néhai Mencer Mihály tagjának elhunyt feletti bánatának kifejezést adván, megboldogultnak emléket a város közügyeinek előmozdítása körül szerzett érdemeinek elismerésül a jegyzőkönyvbe ictatja s ezen részvétének kifejezését a megboldogult családjával közöltetni rendeli.

Olvastott Torontálmege alispánjának f. évi június hó 18-án kelt intézvénye, mely szerint a nm. belügyminister május hó 27-én kelt magas rendelkezéssel a város 1879-ik évi költségvetést helybenhagyta és az a helybeli kir. kincstári uradalmi ügyességet az az ellen beadott felülfolyamodványban felhozott kifogásaival a megye törvényhatósági bizottságának 1879. évi ápril hó 28-án kelt határozatában felhozott, nemkülönb a kir. kincstári ügyészi hivatalnak a város 1877. évi költségvetése ellen fenforgott felülfolyamodási ügyben 1879. évi november 12-én kelt magas belügyministeri rendeletben már kifejtett okoknál fogva, elutasította. Miről a helybeli királyi ügyesség másolatban való kiadása mellett értesítettik.

Olvastott Torontálmege törvényhatósági bizottságának f. évi május 19-én tartott közgyűlésén hozott határozat, mely szerint a városi építészeti és szepítési szabályrendelet helybenhagyott. Tudomásul vétetvén a városi építészeti és szepítészeti szabályrendelet határidejeül 1881. január elseje tuzetik ki.

Tárgyaltott Torontálmege alispáni hivatalának f. évi augusztus 11-én és a közgyűléstől bizottságának f. évi szeptember 16-án kelt rendelete a jövő 1881. évi elején fogatósítandó népszámlálás tárgyában hozott 1880-ik évi LII-ik törvényezik végrehajtása tárgyában. E két rendelettel kapcsolatban olvastott a polgármester folyó évi szeptember hó 30-án és a közigazgatási bizottsághoz intézett hivatalos jelentése, melyben a városban a népszámlálási csoportok megalakulása, az egyes csoportok összeírásával megbízott ügynökök és felülvizsgáló-bizottság száma, vegre a szükséges nyomtatványok mennyisége s az ügynökök díjazása iránti javaslatát a közigazgatási bizottságnak előterjesztette. Kapcsolatban ezzel olvastott az állandó választmány következő véleménye: Az állandó választmány a népszámlálási törvény végrehajtása tárgyában kelt ama két felsőbb hatósági rendeletet és a polgármesternek a közigazgatási bizottsághoz betervezett jelentését, mely szerint az abban foglalt indokoknál fogva a város a népszámlálás foganosítása végett 23 csoportra osztottat és az egyes csoportok összeírására 25 ügynök neveztetett ki, tehát két ügynökkel több, hogy az egyik vagy másik akadályoztatása esetén helyettesítessék, tudomásul veendőnek véleményezi. Tekintve azonban az ügy fontosságát és az azzal összekapcsolott felelősséget, továbbá, hogy senki ezen munkát január havában ingyen nem teljesítheti, az állandó választmány indít-

ványozza, hogy minden ügynök számára, kinek munkálata hasznavehető 10 frtnyi jutalomdíj állapítottassék meg, és e végből felső jóváhagyás reményében népszámlálási költségek czimén 250 frt vétessék fel a jövő évi költségvetésbe. Tudomásul vétetvén, Kulifay Lajos további eljárás, Weging János főszámvevő a jövő évi költségvetésbe leendő felvétele végett határozatilag értesítettik. — Olvastott Arányi Béla gymnasiumi igazgatónak véleményes jelentése a tornaiskola hol leendő felállítására tárgyában, a városi képviselő testületnek f. é. jún. 14-én kelt közgyűlési határozata folytán, mely véleményes jelentésében a gymnasiumi igazgató az abban, nemkülönb a f. é. 21. előterjesztésében felhozott indokoknál fogva a tornaiskolát a város tulajdonát képező és Lucics Miklósnak farakó helyül bérbeadott üres ház helyén felállítandónak véleményezi. Ezzel kapcsolatban olvastott a polgármester az ügyre vonatkozó, az előbbiútt eltérő véleményes jelentése, mely szerint véleménye odajárul, hogy a gymnasiumi ifjuság számára a casinói épület végében lévő 196 □-ölet tévő tér rendeztessék be nyári tornahelyiségül, annyival inkább, mert téli tornahelyiségül akként vél gondoskodhatni, hogy e czélra az ujonnan építendő iskolaépület földszinti helyiségeinek egy része valamint a gymnasiumi egy az elemi tanulók részére is rendeztessék be. Kapcsolatban ezzel olvastott az állandó választmány véleménye. Az állandó választmány a városi képviselőtestületnek f. é. febr. 23-án hozott határozatát, mely szerint a város tulajdonát képező és Lucics Miklósnak bérbeadott üres ház hely eladassék, az abban és a polgármester véleményes jelentésében felhozott azon indokoknál fogva, mely szerint a gymnasiumi ifjuság számára szükséges tornahelyiségről másképp, mindamelllett kellőképp gondoskodva lesz, most is fentartandónak és a folyó évi május hó 22-én megtartott árverés eredményét, mely szerint az érintett üres ház helyért Lucics M. 6427 frt. o. é. ígér helybenhagyandónak véleményezi. A gymnasiumi ifjuság számára szükséges nyári tornahelyiséget pedig a polgármester által indítványozott helyen berendezendők tartja. Ez ügyre vonatkozólag elnököl polgármester azon kérelmet intézi a képviselő testülethez, hogy miután a szóbanlévő üres ház eladására vonatkozó végleges eldöntés közbeszóló határozatok által már másfél év húzódik, távol lévén azon gondolatól, hogy a képviselő testület véleményét preoccupálni akarja, de abbéli kérelmet megújítja, hogy a képviselő testület erre vonatkozólag végleg akármely irányban a mai közgyűlés határozni sziveskedjék.

A közgyűlés azon ügynök beható tárgyalása után elhatározta, hogy a szóban forgó és Lucics Miklósnak falerakó helyül bérbe adott üres ház hely tornaiskolának be nem rendeztetik és a gymnasiumi ifjuság számára szükséges tornahelyiségül a casinói épületben lévő üres terület jelöltessék ki. A folyó évi máj. hó 22-én ezen üres terület eladása czéljából megtartott árverés pedig határozat hozatalra okot nem szolgáltatott, mert az ülésben jelen volt Lucics M. a közgyűlés színe előtt kijelentette, hogy ezen üres ház helyért a városnak 7 ezer frtot ad, minek folytán a közgyűlés határozatilag kimondja, hogy ajánlatát elfogadja és azon ház helyet ezen összegért eladja.

(Folytatása következik.)

A népiskola és a kézimunka.

A közel multban két figyelemre méltó eszme foglalkoztatta s a mennyiben ez eszmék egyike még úgyszólván csak tegnapi, mondhadjuk, hogy foglalkoztatja ma is a közjölét és közmívelődés barátait. Az egyik az iskolai takarékpénztárak eszméje volt, a másik a házi iparé jelenleg. Az első felett tekintélyes férfiak s a tanító testületek nyomós nyilatkozatai után, elmaradhatatlan irodalmi harc kíséretében, jőformán napirendre térünk. Nem azért, mintha be nem láttuk volna, hogy az iskolai takarékpénztárak felállításával által népünk vértébe egy nem megvetendő erénynek a takarékoság erényének csirái szándékoltattak beoltnai, s hogy különösen ezen erényre a magyar népnek kiálló szüksége nem volna; azért se, mintha azok lelkeben, kik ezen eszmét köztünk megpendítették, a legistább szándékot s legönzellemben jó akaratot kétségbe vontuk volna: hanem mert meggyőződünk a felől, hogy sajátságos nemzeti, társadalmi és közgazdasági viszonyaink között, azon az úton, mely számára kijellettet, ki nem vihető; s mert nevelés-oktatási okok nem javasolták, hogy a takarékoság erényének gyakorlati úton való elterjesztésére a népiskola felhasználassék.

A másik eszme, a házi ipar eszméje, legalább nálunk, csak most lépett ki az élet színterére; csak most kezdte meg küzdelmét a létért; csak most indult meg a hódító hadjáratra, hogy magának a társadalomnak nevet s helyet vívjon ki, s eredményezze azt a temérek áldást, melyet megadni bizton remél.

A tanító világból került apostolok, kiknek fejből, miként hajdan Jupiteréből a felgyezvert Minerva, az eszme kiszármazott, már kiadták a jelszót s megkezdtek toborzani a hivatást a zászló alá, igérvén nekik aranyeső alakjában vagyoni, gazdagságot, jólétet. Azt mondja Buckle: a tapasztalat az igazság nagy próbaköve! A házi ipar életrevalósága felett is, mint minden esetben, a tapasztalás lesz hivatalos döntő ítélet mondan; azonban nekünk be nem várva a tapasztalat bizonyágtételét, mar csak azért se szabad e kérdésre hidegen, közönnnyel tekinteni, mivel a házi ipar szélesebb körben való elterjesztésére, mint csaknem egyedüli közeg a nép-

iskola van kiszemelve; hanem részeseivé kell válnunk a mozgalomnak mindjárt a kezdetén, s állást kell foglalunk akár, mint jó barátok mellette, akár mint ellenfelek ellene.

Ezen igénytelen értekezések az az öszintén megvallott czélja, hogy némileg megvilágosítsa a népiskola s a kézimunka kérdést, a t. egyesülettel mintegy kényszerítse az e feletti eszmeeserére, s ennél fogva oly tájékoztató s irányadó pontokhoz jussunk, melyeknek segítségével egész bizottsággal vehessünk részt ez eszme-mozgalomban.

Nagyobb világgóság kedvéért értekezésem czimét magyarázom meg egy pár szóval. Iskola és kézimunka alatt ezt kell értenünk: a népiskola mind a hat osztályában a kézimunka, mint rendes tantárgy tanítandó, s ebből kifolyólag, minden népiskola kebelében egy kézimunka műhely állítandó fel. Még nagyobb világgóság kedvéért elősorolom a tanítandó kézimunka tananyagát is, mely a következő volna: mindazon kézimunkák, melyek a gyermekkeretekben üzetnek, u. m. építés kockákból, himzés, fonás, modellirozás stb. Ezekhez járulnak: szalma és vesszőfonás, lombfűrészelés, könyvfűzés, könyvkötés s egyéb könyvkötői munkák, mindennemű női kézimunkák (a fiúk részére is), kötélvéres, asztalosság, esztergályozás, fűrészelés, reszelővel és kalapácsal való bányás, fűrés, faragás, edények és földrajzi tárgyak modellirozása, kertész-kedés, hazállat tenyésztés, méhészet, selymeszet, s tegyük hozzá nagy szerényen: egyéb semmi... (Folyt. köv.)

Színház.

Csütörtökön f. évi október hó 21-én került színpadra először „Garibaldi” czimű bohózat 1 felvonásban, „A két kándátus” czimű vígjáték 1 felvonásban és „A miniszter előszobájában” czimű dramoletta 1 felvonásban meglehetősen látogatott ház előtt. Mindhárom darab előadása igen jól sikerült, mert az egyes szerepek oly kezekbe voltak letéve, melyek kifogástalanul megfelelték hivatásuknak. Különös dícséretet és elismerést érdemelt Dálnoki, ki mindhárom darabban, de különösen a dramolettaiban (Knabe Jeremias) szerepében valóban elismeréseméltó művészi játékkal oly kitünő volt, hogy e szerep körében ritkítja párját; igen jó volt és minden tekintetben kielégítette a közönség várakozását Arday Ida, Tolnainé, Berzsenyiné, Berzsenyi Margit, Polgár Károly, Fehérvári és Polgár Sándor, kik részint egy, részint két, részint mindhárom darabban különböző szerepeik előadásában a szerepeik szelleme igényelte megfelelő ügyességet tanusítottak és az öszjateköt teljesen sikeressé tették. — A vígjáték és dramoletta között Makay Lajos B. színművész és tánczenítő mutatta meg magát a közönségnek, ki „Ne bántsd a magyart” czimű magyar magántáncot, s ennek végeztével a közönség lelkesült kíváncságra Berzsenyi Margitot együtt egy friss csárdást kitünő gyakorlatossággal és páratlan ügyességgel lejtett. Ezen a tánczenítésben teljes jártassággal bíró táncművész e helyütt is meglepen ajánljuk a közönség figyelmébe.

Szombaton f. hó 23-án adatott Leterier és Vanoloé francia szövegezése után Rakossy Jenő által magyarra fordított „Kisasszony feleségem” (La Marjolaine) czimű vig operette T. Antal Boldizsár a társulatához ujonnan szerződött operetteénekes első fellépte mellett. Hogy közönségünk az operettek iránt általán, de különösen ezen e szakmában első előadás iránt mily érdeklődéssel viseltetett, és annak színehozatalát mily mohó kíváncsággal leste, kitünő azon tömeges és eddig még ritkán tapasztalt látogatottságból, melyben ez előadás a közönség részéről részszült, és melynek sikerétől tettezte ez fel a színi előadások iránti további részvétét és a társulat anyagi támogatását. — De a közönségnek az ezen előadásba, de kiválólag a magát először bemutatott Antal Boldizsár operetteénekes játékába fektetett várakozása egyáltalán nem volt kielégítve; igazságtalan volna bíralatunk, ha játékát mindjárt ezen első, reá nézve bár igen balul kiütött előadás után a közönség egy részének hangulatából kiindulva kérelhellen szigorral elítelnék és felette az elégtelenség pálcáját törnének el, mert erre ez egyedüli balsiker, melyet ez előadásban aratott, távolról sem mérvadó; anyai azonban bizonyos, hogy egy színművésznek, ha játéka egyik vagy másik tekintetben hiányos, a közönség igényeit iparkodnia kell egy harmadik s oly tulajdonsággal pótolnia, mely a jelzett fogyatkozást némileg háttérbe szorítja, legalább egy tekintetben kösse le a néző figyelmét és paralizálja az itt-ott hangos szavakban nyilvánult elégtelenséget. Így például egy operetteénekes, ki a követelményeknek megfelelő hang felett nem rendelkezik, e hiányt vagy megnyerő jelensége, vagy pedig csak részben tűrhető játéka által kell, hogy pótolja, — és viszont; de Antal Boldizsár úr (Frikkel) szerepében eme tulajdonok egyikével sem bírt, sőt fellépésében nyilvánult félszégesség és a színpadon mutatott merev magatartása kizárt minden művészi routint, melylyel egy elsőrendű szerepek előadására vállalkozó színművésznek már a joggal feltételezhető gyakorlatosságánál fogva is okvetlenül bírnia kell; nem szólnak magáról a rekedtségtől körülhatyolozott hangjáról, mert ez oly természeti, és az illető színművész önhibáján kívül eső fogyatkozás, melyet legfeljebb fel nem lépés által lehet orvosolni, és melyet sőt fellépése esetén is a közönség semmiféle tekintetben sem ítél el, ha ezen, — mint halljuk, — hosszú utazása közben történt meghűlése következtében beállott rekedtsége mellett legalább magatartásának és színpadi

előadásának modora tett volna a közönségre csak részben is kedvező benyomást, mi neki azonban ez első fellépésénél egyáltalán nem sikerült. — Nem egyedül jelenségeiben kedves, de egyszerűségeiben egye, mint játékában igen ügyes volt Tolnainé (Marjolaine), kit a közönség kitünő játéka elismerésében ismételt, sőt nyílt jelenetnél is hosszantartó tetszésnyilvánításokkal tüntetett ki; a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelő, kifogástalan játéka méltán megérdemelt volna egy jobb sikerrel előadott Frikkel is. Igen jó volt Polgár Károly (Vanderbum), Polgár Sándor (Hannibal), — ez utóbbinak ez alkalommal nem csak éneke, de előadása is teljesen kielégítő volt, — Dálnoki (Petersop) és a kis Berzsenyi Margit (Avelén), ki szerepét — énekeiben tapasztalt gyenge hangjától eltekintve — igen ügyesen játszotta el.

Vasárnap f. hó 24-én került színpadra Szigligetinek „Csikós” czimű eredeti magyar népszínműve 3 felvonásban Ardainé asszony első, és Antal Boldizsár úr második fellépéssel és meglehetősen látogatott ház előtt. E tömeges látogatottságból ismét csak azt következtethetjük, hogy a magyar szellemnek a színtűgy által czélbavett hathatós fejlesztése főleg a népszínművekben, s illetőleg az eredeti magyar szövegű darabok előadásában lel megfelelő tápanyagot, és ép ezen előadások gyakorolnak a közönségre jelentékenyebb vonzerőt, ha ugyan azok szellemi sikere a közönség várakozását kielégíti. Így a „Csikós” előadása is nem csak egyes részében, de egészben is teljesen sikerültnek mondható; Ardainé asszony (özv. Karvasiné) rövid szerepében bár, de csakhamar igazolta, hogy a drámai szerepek előadásában teljes szakavatottsággal bír, és különösen az anyaszerepek kifogástalan betöltésére egészen alkalmas. Valamint eddig, úgy ezuttal is Tolnainé (Rózsai) szerepében kedves, szeretetreméltó, valódi alföldi magyar izlésű paraszt leány volt, magyar népdalaival nem egyszer elragadta a közönséget, és ügyes játékában is összpontosult mindazon tulajdonok, melyek őt e szerepkörben a közönség előtt igen kedvelté teszi; Antal Boldizsár (Andris) szerepében ezuttal úgy játékát mint énekét illetőleg már jobb volt, hangjának rekedtsége is oszolni látszott; kitünő volt Dálnoki (Márton, öreg csikós) Polgár Károly (Vámosi) majd (Georges), Markai (Kis Bálint), Demény (Ormódi) és Fehérvári (Szárnyai) szerepében, kik mindannyian helyesen és kifogástalanul felelték meg hivatásuknak; Arday Attila (Asztolf) fiatal színművész, bár szerepe szellemet tökéletesen nem fogta fel, de szorgalmat látszik tanusítani, mi által magát fokozatos igyekezet mellett majdan jeles színművészszé képezheti ki; említésreméltó három jelenség volt a három részszeg asszony Markóné, Polgárné és Abainé, kiknek játéka és az itel ösztönözte éneke ugyan nagy derűséget keltett a közönségben, de maskirozások túlzott volt.

Kedden f. hó 26-án került színpadra „A tücsök” falusi életkép 5 felvonásban meglehetősen üres ház előtt; ezen előadás, — kár volt azt az igazgatóságunk a bérlet folyamán színpad nem hozni, — az eddigi előadások közt minden tekintetben a legsikerültebb volt. Minden egyes szereplő, sőt a nem elsőrendűek is, kifogástalanul és helyesen töltötték be hivatásukat és az öszjatek egyáltalán nem hagyott kívánni valót hátra. — Hogy a jelenlét közönség műgényeit teljes mértékben kielégített előadás sikerének babérokoszorúja főleg és első sorban a közönség kedvenczét Arday Ida kisasszonyt (Fanchon) illeti, azt talán felesleges is különösen hangsúlyoznunk; nem egyedül kitünő, és vidéki színművésznek ritkán található, de ifjú korához aránylag csaknem páratlan ügyes játéka, — melyben még az irigység sem talált volna gáncsolni valót, — de egész lénye, a kedves, szeretetreméltó modor párosulva csinos színpadi jelenségével, mind megannyi szép tulajdonok, melyek kiválólag vannak benne összpontosulva és melyekkel a közönséget nemkülönbőség nélkül csakhamar maga részére hódítja, mely elragadtatásának a közönség minden egyes jelenet után zajos tetszésnyilvánításokban adott kifejezést; valódi gyönyörge ő a társulatnak, s csak azt sajnáljuk, hogy művészi előadásában oly ritkán van alkalmunk gyönyörködhetni. Kitünő volt mellette Temesváry (Landri) Berzsenyiné (Fadette), Ardainé (Barbaud anyó), Polgár Károly (Didier), Dálnoki (Barbaud apó) és Berzsenyi Margit (Madolon) kik mindannyian ügyes, szerepeik szellemének teljesen megfelelő játéka által a közönség műgényeit teljes mértékben kielégítvén, annak öszintán megelégedését nyerték ki. Sz.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Perjámos, 1880. október 19.

A mai nap örömmel volt közönségünkre nézve, mint főtisztelendő kanonok és plébános urunk Kögl Károly papi felszentelésének felszádas éve. Az örömnapp előestéjén a biléti iskolajárás tanítói egy ovatió által, mely egy faklyásmenetből és énekszerenádéből áll, tisztelték meg az érdeműs felszádas örömnappét ülő ősz pápat, ki már éveken át mint esperes e város élén áll, és a nevelés ügyért szintén fáradozik. Az ovatió az iteni t. önkénytes tűzoltó kar és a t. lövészkar szintén részt vettek. A menet 1/8 órák a haultfalvai iskolaépületől indult el két zenekar kíséretében a falu legelőkelőbb utcáin keresztül, és hol mindenütt népcsoporttal, a községvához érve pedig taracklövészekkel lett fogadva.

Megérkezve a plébánia előtt, a tűzoltók, mint faklyavivők, felkört képeztek, melynek

9514. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (195—2.2)

A szántóföldek, szőlőkertek stb. osztályozásának alapjául szolgáló, N.-Beeskerek város minta tereinek kimutatása a kir. becslobiztos által beküldetvén — ezen kimutatás 14 napon át vagyis f. évi **október 19-től november 3-ig** az alszámvevői hivatalban a ház és földtulajdonosok által betekintés czéljából közszemlére kitéve lesz.

Kelt N.-Beeskereken, 1880. október 14-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

15369. sz. 1880. (201—1.1)

Árlejtési hirdetmény.

A tót-aradáci megyei uton levő első fadóbagó helyreállításának biztosítása iránt Torontálmegye alispáni hivatalában f. 1880. évi **november 9-én** délelőtti 9 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az említett munkára engedélyezett költség összeg 294 frt 4 krt tesz ki.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint a versenylárgyalás előtt bánatpénz fejében a fenti összeg 5%-a teendő biztosítékul le, és pedig vagy készpénzben vagy állampapírokkal. Írásbeli szabályszerűen készített 50 krros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok az árlejtést megelőző nap azaz **november 8-án** délelőtti 12 órakor alulírottakhoz küldendők be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszatartni.

Az ajánlatban, a fenti költségből % szerinti árelengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerevényeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő munkálatoknak előméréte és költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája megyei számvevőségénél a szokott hivatalos órákban megtekinthető.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1880. évi október hó 17-én.

Torontálmegye alispáni hivatala.

5207. sz. 1880. (187—3.3)

Árverési hirdetmény.

A n.-beeskerek e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Stojkovits György végrehajthatóknak, Milenov Steva hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a n.-beeskerek 677. sz. tjkben A. I. 732. sz. a. foglalt 1600 ft becsült ház, 370 □-ölnyi épülethely, továbbá ugyanott A. II. 4024, 5435, 5624 és 6734. r. sz. 12 hold föld és szürü beügyelt adóbizonylat szerint 2667 ft becsértékben, végre ugyanott 160 frtra becsült 9832/c. r. sz. pótszántóból álló ingatlanra az 1880. évi **november 12-ik** napján, délelőtti 10 órakor mint első, és **december 14-ik** napján, délelőtti 10 órakor, mint második határidőben, ezen kir. trvszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, úgy mint:

1-szor. Kiküldési ár a fennebb kitélt becsárak, melyeken alul az első árveréskor az árverésre kitűzött bírtok nem fog eladatni.

2-szor. Árverezni kívánók végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 10% bánatpénz gyanánt készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételárat két egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó három nap alatt, a második részletet a vételár felosztási határnapon minden egyes vételári részlet után a bírtokbalépés napjától számítandó 8% kamatokkal együtt ezen e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszakózt utalvány alapján a nagy-beeskerek m. kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-szer. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan bírtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei az időtől őt illetik.

5-szor. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

6-szor. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. trvszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltek végelt helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jeleljék be, ellenkező esetben Szávits Döme helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a nagy-beeskerek e. f. kir. trvszék telekkönyvi osztályánál, 1880. évi szeptember hó 15-ik napján tartott ülésében.

Felelős szerkesztő: Létmányi Nándor.

2554. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (193—2.2)

Az üresedésbe jött gottlobi községi orvosi állomás betöltésére a pályázat kiiratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. szakaszaihoz képest ezen állomásnak választás utján leendő betöltésére 1880. évi **november 6-án**, d. e. 10 órakor, a gottlobi község-házánál fog eszközöltetni.

A rendszeresített orvosi fizetés 400 ft. és a megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt folyamodvényaikat a választást megelőző napig alulírottakhoz nyújtsák be.

Kelt Perjámoson, 1880. évi október 10-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

2554. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (194—3.2)

Az üresedésbe jött Bogáros községi orvosi állomás betöltésére a pályázat kiiratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. szakaszaihoz képest ezen állomásnak választás utján leendő betöltésére 1880. évi **november 9-én**, d. e. 10 órakor Bogáros község-házánál fog eszközöltetni.

A rendszeresített orvosi fizetés évi 400 ft. és a megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt folyamodvényaikat a választást megelőző napig alulírottakhoz nyújtsák be.

Kelt Perjámoson, 1880. évi október 10-én.

Nikolics Bogdán,
szolgabíró.

2571. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (192—3.2)

Az üresedésbe jött szaravollai szülész-női állomás betöltésére a pályázat kiiratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 147. szakaszához képest ezen állomásnak választás utján leendő betöltésére 1880. évi **november 22-én**, d. e. 10 órakor a szaravollai község-házánál fog eszközöltetni.

A rendszeresített szülész-női fizetés 90 ft. o. é. és a megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt folyamodvényaikat a választást megelőző napig alulírottakhoz nyújtsák be.

Kelt Perjámoson, 1880. évi október 11-én.

Nikolics Bogdán,
szolgabíró.

2554. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (202—3.1)

A volt körorvosnak elhunytá által üresedésbe jött szrb.-szl.-péter körorvosi állomás betöltésére a pályázat kiiratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 44. és 144. szakaszaihoz képest ezen állomásnak választás utján leendő betöltésére 1880. évi **november 18-án** d. e. 10 órakor a szrb.-szl.-péter körorvos-házánál fog eszközöltetni.

A rendszeresített körorvosi fizetés 600 frt. és a megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt folyamodvényaikat a választást megelőző napig alulírottakhoz nyújtsák be.

Kelt Perjámoson, 1880. október 10-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

2686. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (197—3.2)

Bassahid községében lemondás folytán a községi szülész-női állomás üresedésbe jövén, arra a pályázat ezen-nel azzal iratik ki, miszerint ezen állomás folyó évi **november 11-én** d. e. 10 órakor fog Bassahid község-házánál választás utján betöltetni.

Ezen állomással 90 ft. évi fizetés és a szülési esetknél megállapított díjak vannak összekötve.

Felhivatnak ennél fogva mindazon okleveles szülész-nők, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, miszerint kitüntetésével annak, hogy a szrb nyelvét bírják kellőleg felszerelt folyamodvényaikat a választást megelőző napig, azaz f. é. november 10-ig ezen szolgabírósnál benyújtsák.

Nagy-Kikindán, 1880. évi október 11-én.

Krsztonosics Jenő,
szolgabíró.

2222. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (188—3.3)

A lemondás folytán üresedésbe jött jánosföldi községi orvosi állomásnak betöltésére ezennel pályázat nyitattik, s a választás határidejéül folyó évi **november hó 7-ik** napjának d. e. 10 órája Jánosföld község-házánál kitűzetik.

Ezen állomással évi 600 frtnyi fizetés, és minden egyes látogatásért nappal 40 kr. éjjel 1 frtnyi díj van összekötve. Szegények ingyen látogatandók.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. illetve 143. §-sok szabványai szerint felszerelt pályázati folyamodvényaikat a választást megelőző napig az alulírt szolgabírósnál benyújtsák.

Kelt Párdányban, 1880. évi október hó 4-én.

Hertelendy Imre,
szolgabíró.

1728. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (189—3.3)

Miután a lemondás folytán üresedésbe jött szrb- és magyar-íttebei körorvosi állomásnak f. évi augusztus hó 25-én kitűzött választás utján leendő betöltése pályázók hiányában eredménytelen maradt, ezennel eme körorvosi állomásnak betöltésére újabb pályázat nyitattik, és Szrb-Ittebei község-házánál megtartandó választás határidejéül f. évi **november 14-ik** napjának d. e. 10 órája kitűzetik.

Ezen körorvosi állomással a szövetkezett községek részéről 500 frtnyi évi fizetés, és azon kívül a nappali 50 kr. és éjjeli látogatásért 1 frtnyi megállapított díjnak élvezete van összekötve.

Felhivatnak tehát az ezen állomás elnyeréséért pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. törv. cz. 43. illetve 143. §-ai értelmében felszerelt folyamodvényaikat a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtsák.

Kelt Párdányban, 1880. évi október hó 4-én.

Hertelendy Imre,
szolgabíró.

2377. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (190—3.3)

Az üresedésben lévő szrb-szent-mártoni, dinnyási csebzai, és ivándai községi szülész-női állomások betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen szülész-női állomások következő évi fizetéssel és pedig:

a szrb.-szl.-mártoni évi	90 frtal.
a dinnyási	90 "
a csebzai	120 "
az ivándai	60 "

és a községi képviselő testületek által minden szülési esetnél való segély nyújtásért külön megállapított díjakkal vannak ösze kötve.

A választások pedig következő sorrendben fognak megtartatni, még pedig:

Szrb-Szl.-Mártonban f. évi **november 9-én** d. e. 10 órakor, Dinnyáson ugyan az nap d. u. 3 órakor, Csebzán **november 10-én** d. e. 10 órakor és Ivándán ugyan az nap d. u. 3 órakor mindig a község házánál.

Felhivatnak tehát az ezen állomások elnyeréséért pályázni szándékozók, hogy folyamodvényaikat az 1876-ik évi XIV-ik t. cz. 50. és 51. §-ai értelmében kellőképpen felszerelve az alulírt szolgabírósnál legkésőbb folyó évi **november hó 8-ig** benyújtsák.

Kelt Párdányban a szolgabírósnál 1880. okt. 4-én.

Szolgabíró úr hiv. távollétében:

Bubalovics János,
tb. szolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, miszerint szombaton, 1880. évi **november hó 6-án d. u. 3 órakor** fog a „**Torontálmegyei takaré- és hitelbank**“ nagytermében az alapszahályok 75. és 99. §-ai értelmében azon az 1568, 2361, 2628, 3003, 3085, 3094, 3201, 3231, 3244, 3329, 2349, 3351, 3362, 3365, 3367, 3377, 3390, 3404, 3410, 3420, 3423, 3424, 3428, 3430, 3442, 3452, 3466, 3467, 3481, 3482, 3497, 3501, 3504, 3508, 3515, 3524, 3528, 3531, 3532, 3535, 3539, 3541, 3548, 3550, 3556, 3562, 3565, 3569, 3575, 3583, 3589, 3595, 3596, 3600 számú már lejárt zálogívek alatt az intézetenél elzálogosított arany- és ezüsttárgyak és egyéb drágaságok nyilvános elárverése megtartatni, melyekre nézve az illető zálogívek birtokosai az árverésről előléltást f. é. november hó 6-áig az alulírott igazgatóságnál ki nem eszközözlendik.

Venni szándékozók tehát már most oly megjegyzéssel hivatnak meg ezen árverésre, hogy az eladandó tárgyak iránt bővebb felvilágosítást nyujt az intézet könyvvivősege.

Nagy-Beeskereken, 1880. október 20-án.

A Torontálmegyei takaré- és hitelbank
IGAZGATÓSÁGA.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH Budapest.

A közlegő idényre ezennel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, **malmok, szecskavágók, répapuzók** s egyéb gépek beszerzésére s egyidejűleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközönséget arra figyelmeztetni, hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig **Békes-Csabán** megtartott **gazdasági gépkiallítás és gépversenynél**, gépeinknek hasonlíthatatlanul kitűnő szerkezete és szabatos munkája a bíráló bizottság által **7 drb ezüst-éremmel** lett kitüntetve és pedig:

az egyetlen nagy ezüst-éremmel szállítható 4 fogatú tisztító szerkezet- és szakoló készülékkel ellátott **járgány cseplőgépnél**; — a legnagyobb kitűntetés egy nagy éremmel **VRSI** jegyű 3 vasu eknék; — az egyedül e czélra kitűzött ezüst-érmekkel pedig **konkoly választó gépnél** (Trieurók), **szecskavágóknál**, **rögörőknél**, **répapuzóknál** stb. Gőzgépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH,
(184—8.4) Budapest, váci körút 80. sz.

Állomást keres

egy középkorú hölgy mint kulcsárnő, gazdasszony vagy nagyobb leánykák mellé mint gondnokné, ki tökéletesen a házvezetést és a gazdászatot tapasztalatilag, a konyha gazdászatot és az ispáni foglalkozást is érti. A magyar és szrb nyelvet tökéletesen, a német nyelvet pedig középszerűen beszéli. Bővebbet e lapok kiadóhivatalában. (199—1)